

Баласогун — Карахонийлар давлатининг пойтахти бўлган кадимий шаҳар. У IX асрда Сўғдлар томонидан асос солинган бўлиб, ҳозирги Қирғизистоннинг Чўй водийсида, Тўқмоқ шаҳри яқинида жойлашган. Шаҳар Ипак йўлидаги муҳим савдо ва маданий марказ сифатида ривожланган.

Баласогуннинг аҳолиси асосан туркий ва сўғд тилларида сўзлашган. Шаҳар 1134 йилда Қоракитайлар томонидан, 1218 йилда эса Мўғуллар томонидан забт этилган. Мўғуллар уни "Гобалик" ("Гўзал шаҳар") деб аташган. Шаҳарнинг аҳамияти мўғуллар босқинидан сўнг пасайган.

Баласогуннинг энг машҳур фарзанди Юсуф Хос Хожиб бўлиб, у XI асрда "Қутадғу билиг" ("Саодатга элтувчи билим") асарини ёзган. Бу асар туркий халқлар адабиётининг муҳим ёдгорликларидан бири ҳисобланади.

Ҳозирги кунда Баласогуннинг қолдиқлари орасида энг машҳури Бурана минораси бўлиб, у XI асрда қурилган. Бу минора Баласогуннинг ўрнини белгилайдиган асосий ёдгорликлардан бири ҳисобланади.

Алихон тўра Соғуний ҳам Баласогунда туғилган

Абу Муслим

